

ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการบริหารแหล่งเรียนรู้ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดพะเยา

Parents' Satisfaction with the Management of Learning
Resources at the Phayao Special Education Center

กิตติธัช ทับทิมเขียว¹

ผกาภรณ์ บุสบัง²

ประคอง รัศมีแก้ว³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการบริหารแหล่งเรียนรู้ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดพะเยา และ 2) เปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองจำแนกตามข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ ประชากร คือผู้ปกครองจำนวน 66 คน ได้มาจากการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามความพึงพอใจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .90 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ t-test และ One-way ANOVA

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการบริหารแหล่งเรียนรู้โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดย ส่วนธรรมชาติบำบัด ได้รับคะแนนเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือสนามกระตุ้นประสาทสัมผัส ส่วนฝึกพอเพียง และศาลาธรรมอเนกประสงค์ ส่วนสวนสุขภาพบำบัด ได้คะแนนน้อยที่สุดแต่ยังอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้สะท้อนว่าแหล่งเรียนรู้ส่วนใหญ่มีความพร้อมด้านสภาพแวดล้อม วัสดุอุปกรณ์ และส่งเสริมพัฒนาการของเด็กได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีเพศ อาชีพและระดับการศึกษาต่างกัน พบว่า ผู้ปกครองที่มี เพศ และ อาชีพ ต่างกัน มีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนตัวแปร อายุ และ ระดับการศึกษา ไม่พบความแตกต่างของความพึงพอใจทางสถิติ

คำสำคัญ: parents' satisfaction, learning resources, special education center, educational management

¹ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก

² อาจารย์ที่ปรึกษา, รองอธิการบดี สถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก

³ อาจารย์ที่ปรึกษา, อาจารย์พิเศษ สถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก

ABSTRACT

The purposes of this research were: (1) to investigate the level of parents' satisfaction with the management of learning resources at the Phayao Special Education Center, and (2) to compare parents' satisfaction classified by general characteristics, namely gender, age, educational level, and occupation. The population consisted of 66 parents, selected through purposive sampling. The research instrument was a satisfaction questionnaire developed by the researcher, with a reliability coefficient of .90. Data were analyzed using descriptive statistics, including percentage, mean, and standard deviation, as well as inferential statistics, namely the independent samples t-test and one-way analysis of variance (One-way ANOVA).

The findings revealed that

1. Parents' satisfaction with the overall management of the learning resources was high, with the nature therapy garden receiving the highest average score. Next in line are the sensory stimulation area, a self-sufficient vegetable garden, and a multi-purpose meditation pavilion. The health and therapy gardens received the lowest score but were still in the high range. This reflects that most learning resources are well-equipped in terms of environment, materials, and equipment, and effectively promote children's development.

2. A comparison of satisfaction levels among respondents of different genders, occupations, and educational levels revealed that parents of different genders and occupations had statistically significant differences in satisfaction at the .05 level. As for the variables age and education level, no statistically significant differences were found in satisfaction.

Keywords: Efficiency, Academic administration, Chaiphanphong Pittaya School

บทนำ

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคน สร้างสังคม และสร้างชาติ เป็นกลไกหลัก ในการพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 49 กำหนดว่า บุคคลย่อมมีสิทธิ เสมอกันในการรับการศึกษา และตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 10 ได้กล่าวถึง การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิ และโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี ที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึง และมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย และจัดการศึกษาให้บุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม และบกพร่องในการสื่อสาร และเรียนรู้หรือผู้มีความพิการหรือทุพพลภาพ หรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้ ไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาสซึ่งรัฐบาลต้องจัดให้บุคคลดังกล่าว มีสิทธิ และโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษให้บุคคลดังกล่าวได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา โดยคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ ความถนัดและความต้องการจำเป็นพิเศษของบุคคลนั้นตลอดจนให้ได้รับการศึกษาที่มีมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษา รวมทั้งการจัดหลักสูตรกระบวนการเรียนรู้การทดสอบทางการศึกษาที่เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการแต่ละประเภท และบุคคล อีกทั้งยังได้กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 25 ว่ารัฐต้องส่งเสริมการดำเนินงานและการจัดตั้งแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตทุกรูปแบบได้แก่ ห้องสมุดประชาชน พิพิธภัณฑ์ หอศิลป์ สวนสัตว์ สวนสาธารณะ สวนพฤกษศาสตร์ อุทยานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศูนย์การกีฬาและนันทนาการแหล่งข้อมูลและแหล่งการเรียนรู้อื่นอย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพ”ว่า รัฐต้องส่งเสริมการดำเนินงาน และการจัดตั้งแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิตทุกรูปแบบ ได้แก่ห้องสมุดประชาชน พิพิธภัณฑ์ หอศิลป์ สวนสัตว์ สวนสาธารณะ แหล่งเรียนรู้อื่นอย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพ ดังนั้นผู้ที่มีความบกพร่องควรได้รับความเสมอภาคทางการศึกษาเพื่อพัฒนาฐานชีวิตให้สูงขึ้น สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างเท่าเทียมกับคนปกติการพัฒนาการเรียนรู้จึงเป็นการสร้างโอกาสให้กับเด็กพิการ หรือนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษให้มีการพัฒนาตามศักยภาพ สามารถช่วยเหลือตนเองได้ (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2551, 3) ซึ่งแหล่งเรียนรู้มีความสำคัญต่อผู้เรียน โดย สามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้ ช่วยให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิตของตน ครอบครัว และชุมชน ตามระบบความสัมพันธ์ผ่านบุคคล สถานที่ และบริบททางสังคม เป็นสิ่งที่มีคุณค่า มีความหมายต่อชีวิต ทำให้เห็นคุณค่า ความสำคัญของสิ่งที่เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ท้องถิ่น สู่ความรู้สากล สิ่งที่อยู่ใกล้ตัวไปสู่สิ่งที่อยู่ไกลตัวได้อย่างเป็นรูปธรรม ส่งผลให้เกิดการแสวงหาความรู้ เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ได้ เช่นเดียวกับ แหล่งเรียนรู้สำหรับเด็กพิการ เน้นการจัดการเรียนการสอนให้เด็กฝึกคิด จนเกิดปัญญา มีเหตุผล ซึ่งกระบวนการวิชาการไปกับกิจกรรมต่าง ๆ โดยมีครูคอยดูแลและอำนวยความสะดวก เน้นการจัดบรรยากาศในการเรียนการสอนที่เน้นความงดงามของธรรมชาติทั้งกลางแจ้งและในห้องเรียน สอดแทรกกิจกรรมฝึกทักษะอาชีพ เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการดำรงอยู่ในชีวิตประจำวัน (วิद्याพร อ่อนปุย, 2566, 113) สอดคล้องกับ นภาเดช บุญเชิดชู และชัยยุทธ มณีรัตน์ (2567, 265) ที่กล่าวว่าการบริหารแหล่งการเรียนรู้

และสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้จะเป็นการดำเนินการให้แหล่งการเรียนรู้และเป็นการจัดการสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ที่อย่างเป็นระบบ ส่งเสริมให้เกิดการใช้และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยที่แหล่งการเรียนรู้เป็นแหล่งข้อมูลข่าวสาร ความรู้ สารสนเทศ และประสบการณ์ ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รู้ ได้เรียน แสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง และก่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ทำให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้

ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัด พะเยา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ เป็นสถานศึกษาของรัฐที่จัดการศึกษานอกระบบ หรือตามอัธยาศัยแก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษ ในระดับเตรียมความพร้อม ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีพัฒนาการที่ใกล้เคียงกับเด็กปกติ และมีความพร้อมเข้าสู่ระบบการศึกษาที่สูงขึ้นต่อไป ปัจจัยสำคัญประการหนึ่งซึ่งช่วยทำให้การดำเนินงานของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดพะเยาเกิดประสิทธิผล คือ ความพึงพอใจของผู้ปกครอง เนื่องจากเป้าหมายสำคัญของการให้บริการคือการสร้างความพึงพอใจในการให้บริการ จึงควรเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ เพื่อร่วมกันพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา สอดคล้องกับ นภาเดช บุญเชิดชู และชัยยุทธ มณีรัตน์ (2567, 271-273) ที่ได้กล่าวว่า การบริหารแหล่งการเรียนรู้เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับบุคคลหลายฝ่ายทั้งบุคลากรในโรงเรียน ชุมชนและผู้ปกครอง ดังนั้นจึงควรมีการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแหล่งการเรียนรู้ ทั้งในด้านของความหมาย ความสำคัญและลักษณะด้วย เพื่อก่อให้เกิดแหล่งการเรียนรู้และการใช้แหล่งการเรียนรู้อย่างคุ้มค่าและสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและเกิดคุณค่าต่อผู้เรียนและท้องถิ่น ควรจัดทำเอกสารประชาสัมพันธ์กิจกรรมของโรงเรียนให้ผู้ปกครองรับทราบอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้งจากการดำเนินงานพัฒนาแหล่งเรียนรู้ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดพะเยาที่ผ่านมาผู้ปกครองยังไม่ค่อยมีส่วนร่วมซึ่งผู้ปกครองถือว่าเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องและรู้จักผู้เรียนมากที่สุด

จากเหตุผลและความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการบริหารแหล่งเรียนรู้ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดพะเยา เพื่อนำผลการศึกษาไปเป็นแนวทางในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดพะเยา ให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารแหล่งเรียนรู้ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดพะเยา
2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารแหล่งเรียนรู้ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดพะเยา โดยจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษาและอาชีพ

ระเบียบวิธีการวิจัย

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ปกครองของนักเรียนที่มาใช้บริการที่ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดพะเยา ไป – กลับ กำลังศึกษาอยู่ห้องบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม EI1 – EI6 ปี การศึกษา 2568 จำนวน 66 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยในครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaires) โดยมีข้อมูล 3 ตอน ได้แก่ ข้อมูลส่วนบุคคล ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการบริหารแหล่งเรียนรู้ของ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดพะเยา และข้อเสนอแนะ

การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผล ผู้วิจัยนำข้อมูลมาประมวลผลและวิเคราะห์ด้วยโปรแกรม คอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยใช้วิธีทางสถิติที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของ ผู้ตอบแบบสอบถาม โดยทำการวิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และการหาค่าร้อยละ (Percentage) และวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยของกลุ่มประชากร (μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่ม ประชากร (σ) ในการพรรณนาข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการบริหารแหล่งเรียนรู้ของ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดพะเยา

ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการ บริหารแหล่งเรียนรู้ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดพะเยา และเพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจ ของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารแหล่งเรียนรู้ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดพะเยา โดยจำแนก ตามเพศ อายุ ระดับการศึกษาและอาชีพ สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการบริหารแหล่งเรียนรู้ของศูนย์การศึกษา พิเศษ ประจำจังหวัดพะเยา พบว่า ข้อมูลทั่วไปของผู้ปกครองส่วนใหญ่ พบว่าเป็นเพศหญิง อายุ 31 – 40 ปี มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา และมีอาชีพรับจ้าง

2. ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารแหล่งเรียนรู้ของศูนย์การศึกษา พิเศษ ประจำจังหวัดพะเยา พบว่า ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อการบริหารแหล่งเรียนรู้ของศูนย์ การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดพะเยา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.21$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ ได้แก่ สวนธรรมชาติบำบัด มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\mu = 4.54$) รองลงมา คือ สนามกระตุ้นประสาทสัมผัส อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.43$) สวนผักพอเพียง อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.36$) ศาลาธรรมอเนกประสงค์ อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.11$) และสวนสุขภาพบำบัด อยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.61$) ตามลำดับ และสามารถสรุปเป็นรายแหล่งเรียนรู้ได้ ดังนี้

สวนธรรมชาติบำบัด ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยรวมมากที่สุดเป็นอันดับแรก ได้แก่ บรรยากาศโดยรวมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ($\mu=5.00$) รองลงมา วัสดุ อุปกรณ์และเครื่องมือมีความหลากหลายและเหมาะสม ($\mu=4.98$) และประโยชน์ต่อการ พัฒนาของเด็ก ($\mu=4.95$) ตามลำดับ

สนามกระดานประสาธสัมผัส ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยรวมมากที่สุดเป็นอันดับแรก ได้แก่ บรรยากาศโดยรวมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ รองลงมา คือ วัสดุ อุปกรณ์และเครื่องมือมีความหลากหลายและเหมาะสม และอุปกรณ์และเครื่องมือมีความพร้อมอยู่ในสภาพใช้งานได้ตลอดเวลา

สวนผักพอเพียง ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยรวมมากที่สุดเป็นอันดับแรก ได้แก่ อุปกรณ์และเครื่องมือมีความพร้อมอยู่ในสภาพใช้งานได้ตลอดเวลา รองลงมา คือ วัสดุ อุปกรณ์และเครื่องมือมีความหลากหลายและเหมาะสม และบรรยากาศโดยรวมที่เอื้อต่อการเรียนรู้

ศาลาธรรมอเนกประสงค์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยรวมมากที่สุดเป็นอันดับแรก ได้แก่ ความสะอาดและความเป็นระเบียบ รองลงมา คือ บรรยากาศโดยรวมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และอุปกรณ์และเครื่องมือมีความพร้อมอยู่ในสภาพใช้งานได้ตลอดเวลา

สวนสุขภาพบำบัด ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยรวมมากที่สุดเป็นอันดับแรก ได้แก่ ความสะอาดและความเป็นระเบียบ รองลงมา คือ ความปลอดภัยเหมาะสมกับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ และประโยชน์ต่อการพัฒนาของเด็ก

3. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารแหล่งเรียนรู้ ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดพะเยา จำแนกตามข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ ดังนี้

ผู้ปกครองที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารแหล่งเรียนรู้ ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดพะเยาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ผู้ปกครองที่มีอายุต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารแหล่งเรียนรู้ ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดพะเยาไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารแหล่งเรียนรู้ ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดพะเยาไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารแหล่งเรียนรู้ ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดพะเยาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 แสดงว่าแตกต่างกันอย่างน้อย 1 คู่ จึงทำการทดสอบเปรียบเทียบรายคู่แบบ scheffe

อภิปรายผล

การศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการบริหารแหล่งเรียนรู้ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดพะเยา ในภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.21$) ได้แก่ สวนธรรมชาติบำบัด อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ สนามกระดานประสาธสัมผัส สวนผักพอเพียง ศาลาธรรมอเนกประสงค์ และสวนสุขภาพบำบัด อยู่ในระดับมากตามลำดับ สะท้อนให้เห็นว่า การบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ทั้ง 5 แห่งของ

ศูนย์การศึกษาพิเศษมีประสิทธิภาพ ตอบสนองต่อความต้องการของผู้ปกครองและผู้รับบริการได้อย่างเหมาะสม โดยเฉพาะด้านสภาพแวดล้อม ความปลอดภัย การจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ และความพร้อมของสถานที่ ซึ่งมีคุณภาพเพียงพอและเอื้อต่อการเรียนรู้และพัฒนาการของเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทรงวุฒิ พุทธรักษา (2565, 157) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของบุคลากรและผู้ปกครองที่มีต่อการใช้แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนบ้านพระพุทธรูปประสาธน์วิทยาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของบุคลากรในโรงเรียนบ้านพระพุทธรูปประสาธน์วิทยาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา และ ผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนบ้านพระพุทธรูปประสาธน์วิทยาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารแหล่งเรียนรู้ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดพะเยา โดยจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษาและอาชีพ พบว่า ปัจจัยด้านเพศและด้านอาชีพ มีความพึงพอใจต่อการบริหารแหล่งเรียนรู้ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดพะเยาแตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากผู้ปกครองที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า เพศมีอิทธิพลต่อการรับรู้คุณภาพของแหล่งเรียนรู้ โดยอาจมาจากบทบาทในการดูแลบุตร ความคาดหวัง หรือมุมมองที่ต่างกันระหว่างเพศชายและเพศหญิง ผลนี้สอดคล้องกับงานวิจัยด้านความพึงพอใจหลายชิ้นที่พบว่า เพศมีผลต่อการรับรู้บริการ เนื่องจากมีความต้องการและความคาดหวังแตกต่างกัน และผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกัน มีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งบ่งชี้ว่า การประกอบอาชีพมีผลต่อประสบการณ์ การคาดหวัง หรือบริบทการเลี้ยงดูบุตรของผู้ปกครอง ทำให้เกิดความแตกต่างในการประเมินคุณภาพของแหล่งเรียนรู้ ทั้งนี้ผลการทดสอบแบบ Scheffe ยืนยันว่าอาชีพบางกลุ่มมีความพึงพอใจแตกต่างจากกลุ่มอื่นอย่างมีนัยสำคัญจริงผลนี้สอดคล้องกับแนวคิด SERVQUAL ในมิติ “ความคาดหวังของผู้รับบริการ” ซึ่งอาจแตกต่างกันตามพื้นฐานและประสบการณ์ของแต่ละบุคคล ส่วนปัจจัยด้านอายุและระดับการศึกษาของผู้ปกครอง พบว่า มีความพึงพอใจต่อการบริหารแหล่งเรียนรู้ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดพะเยาไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้ปกครองที่มีอายุต่างกัน มีการรับรู้คุณภาพแหล่งเรียนรู้ในระดับใกล้เคียงกัน อาจเนื่องจากแหล่งเรียนรู้ได้รับการออกแบบให้ตอบสนองความต้องการของเด็กเป็นหลัก ไม่ได้ขึ้นอยู่กัวัยของผู้ปกครอง ส่วนผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความพึงพอใจไม่แตกต่างกันมิได้ขึ้นอยู่กัวุฒิการศึกษา เนื่องจากแหล่งเรียนรู้มีความชัดเจนในการใช้งาน เข้าใจง่าย และเป็นรูปธรรม ทำให้ผู้ปกครองทุกระดับการศึกษารับรู้คุณภาพในแนวทางเดียวกัน สอดคล้องกับ ญัฐติยา คงทอง (2565, 7) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 พบว่า การเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยจำแนกตามระดับการศึกษา อายุ และอาชีพ มีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัยในครั้งนี้

1.1 ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดพะเยาควรจัดพัฒนาแหล่งเรียนรู้ให้หลากหลาย
ทันสมัย ครอบคลุม เพียงพอกับความต้องการของบุคลากร และผู้เรียน

1.2 ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดพะเยาควรพัฒนาสวนสุขภาพบำบัดให้มีสภาพ
พื้นที่ให้ดีขึ้น เพื่อลดข้อจำกัดในการใช้งาน หรือมีอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกที่พร้อมใช้งาน

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

2.1 ควรเพิ่มวิจัยเกี่ยวกับความพึงพอใจของบุคลากร ที่มีต่อแหล่งเรียนรู้ภายในศูนย์
การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดพะเยา

2.2 ควรวิจัยเกี่ยวกับทักษะของบุคลากรและผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาโดย
ใช้แหล่งเรียนรู้ของโรงเรียน

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542. กรุงเทพฯ:

คุรุสภาลาดพร้าว.

_____. (2551). พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ.2551. กรุงเทพฯ: โรง
พิมพ์คุรุสภา.

_____. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2553 (ฉบับที่ 3).

วิษณุพร อ่อนปุย. (2566). การพัฒนาแหล่งเรียนรู้และสภาพแวดล้อมในชั้นเรียนสำหรับ ศูนย์

การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดเพชรบูรณ์. วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏ

บุรีรัมย์, 9(1), 113

นภาเดช บุญเชิดชู และชัยยุทธ มณีรัตน์ (2567). การพัฒนาคู่มือการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายใน

สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร. วารสารวิจัยและ

พัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ. 6(1), 265